

Finansdepartementet
fi.remissvar@regeringskansliet.se

Remittering av Post- och telestyrelsens rapport Stöd till utbyggnad av infrastruktur för mobila tjänster (PTS-ER-2026:3)

Fi2026/00227

Utgångspunkter

Konkurrensverket har i uppdrag att verka för en effektiv konkurrens i privat och offentlig verksamhet samt en effektiv offentlig upphandling till nytta för det allmänna. Yttrandet avgränsas till sådana aspekter som följer av Konkurrensverkets ansvarsområden.

Post och telestyrelsen (PTS) fick i februari 2025 i uppdrag av regeringen att utreda förutsättningarna för införande av ett statligt stöd för utbyggnad, förvaltning och drift av infrastruktur för mobila tjänster i områden där befintliga mobilnät inte erbjuder nödvändig täckning eller kapacitet och kommersiella förutsättningar för sådan utbyggnad saknas. Uppdraget redovisades i en rapport i januari 2026, vilken nu har remitterats av Finansdepartementet. Konkurrensverkets yttrande följer den struktur och de rubriker som används i den remitterade rapporten.

6.1 Ett statligt stöd bör ge förutsättningar för utbyggnad av sammanhängande infrastruktur för mobila tjänster längs vägar och järnvägar

PTS föreslår att regeringen etablerar ett statligt stöd som ska kunna sökas för utbyggnad av infrastruktur för mobila tjänster som ger sammanhängande täckning och kapacitet i områden längs väg och järnväg som i dag saknar täckning i frekvensband över 1 GHz (områden där nedladdningshastigheten understiger 30 Mbit/s). Enligt förslaget ska stödet för dessa väg- och järnvägssträckor omfatta områden där täckning helt saknas eller där den befintliga infrastrukturen inte erbjuder nödvändig kapacitet. Stöd ska, enligt förslaget, enbart ges till infrastruktur i områden där det saknas kommersiella förutsättningar att erbjuda en sådan utbyggnad eller uppgradering.

Konkurrensverket har inga invändningar mot förslaget. Givet att det verkligen saknas kommersiella förutsättningar att bygga ut i dessa områden, utan stöd, ser Konkurrensverket ingen betydande risk för att stödet leder till negativa konsekvenser för konkurrensen på marknaden för mobila tjänster.

Konkurrensverket har emellertid synpunkter kopplade till detaljer i hur stödgivningen kan komma att utformas, vilka redogörs för i det följande.

8.2 KU-modellen ska säkerställa att stödsökande kan delta på likvärdiga villkor

I rapporten beskrivs hur en konkurrensutsättningsmodell (KU-modell) kan komma att se ut. Enligt PTS ska modellen främja ett så brett deltagande som möjligt vid utlysningen av stödmedel och uppmuntra till konkurrens inom ramen för ansökningsförfarandet. För att minimera negativa effekter på marknaden bör en KU-modell, enligt rapporten, säkerställa att alla stödsökande som konkurrerar inom samma marknad ges möjlighet att delta på likvärdiga villkor, med hänsyn till deras olika förutsättningar. PTS exemplifierar här med att en aktör som vunnit spektrumtillstånd i en auktion med täckningskrav i ett område kan ha kostnadsfördelar i förhållande till andra aktörer. PTS beskriver också att det finns möjligheter att i KU-modellen införa ett stödtak som förhindrar att en enskild stödsökande tilldelas en alltför omfattande del av det totala statliga stödet.

Konkurrensverket ställer sig frågande till att det i sig skulle vara ett problem att en aktör har kostnadsfördelar i förhållande till andra aktörer. Att en aktör vinner ett anbudsförfarande för att den har kostnadsfördelar är normalt sett det önskade utfallet vid en konkurrensutsättning, eftersom det realiserar effektivitetsvinster som kommer köparna till godo. Konkurrensverket ser snarare en risk för att ett stödtak i sig kan ha negativa konsekvenser för konkurrensen, genom att potentiellt förhindra att det bästa anbudet i enskilda stödområden vinner. Konkurrensverket önskar därför tydligare beskrivningar av vilka farhågor PTS har avseende konkurrensen och på vilka sätt ett stödtak skulle mildra eventuella negativa effekter. Om det finns en farhåga om att en aktör som vinner stöd för att bygga ut i en stor andel av stödområdena skulle få en för stark marknadsställning, önskar Konkurrensverket i så fall en analys av betydelsen av denna stödfinansierade utbyggnad i förhållande till redan befintlig infrastruktur på marknaden.

8.3.5 Möjlighet till förstärkt prioritering genom avdragssystem

PTS beskriver att myndigheten skulle kunna använda ett avdragssystem för att ytterligare förstärka prioriteringen bland stödprojekten så att utbyggnaden av infrastrukturen för mobila tjänster maximerar samhällsnyttan.

Konkurrensverket tolkar detta som att PTS, för det fall att övriga prioriteringsparametrar inte leder till att stödprojekt som maximerar samhällsnyttan prioriteras, ska kunna justera utfallet genom en mekanism som kallas avdragssystem. Avdragssystemet beskrivs inte närmare i rapporten.

Konkurrensverket anser att det normalt sett är bra om så många utvärderingsparametrar som möjligt bestäms i förväg, innan konkurrensutsättningen äger rum. I den mån det finns en skönsmässig dimension i tilldelningen kan det alltid riskera att vara konkurrenssnedvridande. Ett eventuellt avdragssystem bör därför även det vara preciserat i förväg.

10.4.5 Krav på tillträde till infrastrukturerna

Stödmottagare ska enligt rapporten ge tillträde till alla de delar av infrastrukturen som är stödfinansierade. I rapporten framgår vidare att PTS inte fastslagit exakt vilka accessprodukter som är relevanta att ställa krav på och hur villkoren för tillträdet bör se ut. Detta kommer dock att göras senast inför ett eventuellt offentligt samråd.

Konkurrensverket bedömer att krav på tillträde till infrastrukturen torde vara ett bra sätt att mildra eventuella negativa konkurrenseffekter som stödgivningen kan medföra. Vad gäller villkoren för tillträdet anser Konkurrensverket att det är viktigt att mekanismer finns på plats som förhindrar att andra aktörer *de facto* uteslängs från infrastrukturen, till exempel på grund av en omotiverat hög ersättning för tillträdet. Samtidigt är det viktigt att ersättningen för tillträdet täcker relevanta kostnader och ger en rimlig marginal, för att det ska vara intressant för aktörer att söka stödet för att bygga ut infrastrukturen.

Detta yttrande har beslutats av generaldirektören Marie Östman. Föredragande har varit ekonområdet Johan Selin.